

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống của nước Pháp

Tên: Phạm Văn Tuấn

Tham khảo: Hai, 19 Tháng 7 Năm 2010 21:14

Tổng thống de Gaulle là một nhà lãnh đạo quân sự và một vị chính khách của nước Pháp.

Trước Thế Chiến Thứ Hai, ông nổi tiếng là một nhà chiến thuật chủ trương dùng xe tăng giáp phá hủy và máy bay chiến đấu. Khi Thế Chiến kết thúc trên xuyến, ông de Gaulle mang cấp bậc Thượng tướng, là nhà lãnh đạo của Chính Phủ Pháp Tự Do, hoạt động lưu vong tại nước Anh trong các năm từ 1944 tới năm 1946.

Sau cuộc nổi dậy của một số tướng lãnh Pháp tại Algiers vào năm 1958, Tổng thống de Gaulle đã kêu gọi thiết lập một hiến pháp mới và ông là Tổng thống đầu tiên của Nước Cộng Hòa Thứ Năm của nước Pháp, phục vụ từ năm 1958 tới năm 1969.

Ý thức hệ chính trị của ông de Gaulle được gọi là chủ thuyết de Gaulle (Gaullism) với đặc tính mong muốn nền độc lập quốc gia trong thế kỷ Chiến Tranh Lạnh, với chủ trương kinh tế đi ưu tiên và tự nguyện (economic dirigisme and voluntarism). Đây là một phong trào xã hội bảo thủ (social conservative movement). Chủ thuyết này đã gây ảnh hưởng lớn tới nền chính trị của nước Pháp trong các năm về sau.

1/ Thời Niên Thiểu.

Tổng ng Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng Thống ng của nước Pháp

Tác Giả: Phạm Văn Tuấn

Thứ Hai, 19 Tháng 7 Năm 2010 21:14

Charles de Gaulle là ng i con th ba trong 5 ng i con của một gia đình b o th , theo đ o C Đ c La Mã (Roman Catholic). C u de Gaulle chào đ i ngày 22/11/1890 t i thành ph Lille, l n lên t i thành ph Paris và theo h c tr ng Stanislas và cũng có m t th i gian h c hành t i n c B .

Gia đình bên cha có ngu n g c quý t c t mi n Normandy và Burgundy nh ng đã đ nh c t i Paris m t th k và ch đ m “de” trong tên g i “de Gaulle” không ph i là t ch c c n g c quý t c dù cho gia đình này thu c lo i danh giá. Gia đình bên m c của c u de Gaulle thu c gi i kinh doanh giàu có của mi n k ngh Lille trong vùng Flanders của n c Pháp.

Ông n i của c u de Gaulle là m t nhà s h c, còn bà n i là m t nhà văn, cha của c u tên là Henri, là m t giáo s d y Tri t H c và Văn Ch ng của các tr ng t th c C Đ c. Trong gia đình này th ng hay có các cu c tranh lu n chính tr b i vì h r t ái qu c và ngay t thu nh , c u de Gaulle đã đ c cha m d y d tinh th n qu c gia và h ng d n đ c các sách của các tác gi b o th . M c dù mang n ng tính b o th , gia đình này cũng tôn tr ng lu t pháp và các đ nh ch của n c ng hòa nh ng các t t ng xã h i và chính tr còn mang đ c tính c i m , nh h ng b i đ o Thiên Chúa La Mã, v i tinh th n r ng l ng, hay giúp đ và tôn tr ng truy n th ng.

2/ Theo Binh Nghi p 1912-1940.

C u Charles de Gaulle sau khi h c xong b c trung h c, đã ch n con đ ng binh nghi p, đã theo h c 4 năm t i tr ng Quân S Saint-Cyr. T t nghi p năm 1912, Thi u Úy de Gaulle tham gia m t trung đoàn b binh ch huy do Đ i Tá Philippe Pétain. De Gaulle là m t sĩ quan tr , thông minh, làm vi c chăm ch và r t can đ m. Trong Th Chi n Th Nh t, Trung Úy de Gaulle đã chi n đ u t i Verdun, 3 l n b th ng và b b t làm tù binh trong 2 năm 8 tháng, trong th i gian b c m tù này, chàng de Gaulle đã tìm cách v t ng c 5 l n nh ng không thành công.

Khi Th Chi n Th Nh t ch m d t, chàng de Gaulle v n còn trong quân ngũ, làm vi c t i các b tham m u của các T ng Maxime Weygand và Philippe Pétain. Khi cu c chi n tranh Ba Lan – Xô Vi t x y ra (1919-1921), ông de Gaulle tình nguy n vào Phái B Quân S Pháp t i Ba Lan (the French Military Mission to Poland) và đã là m t hu n luy n viên quân s cho B Binh Ba Lan. Đ i Úy de Gaulle đã ho t đ ng r t xu t s c trong các cu c hành quân g n giòng sông Zbrucz và đã đ c trao t ng m t huy ch ng quân s cao c p nh t của Ba Lan: Huy Ch ng Virtuti Militari.

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống Charles de Gaulle của nước Pháp

Tác Giả: Phạm Văn Tuấn

Thứ Hai, 19 Tháng 7 Năm 2010 21:14

Vào năm 1927, ông de Gaulle được thăng cấp lên Thi u Tá và được cử nh đ ngh đ i Ba Lan, nh ông đã l a ch n vi c tr v n c Pháp đ ph c v v i ch c v sĩ quan tham m u c a H i Đ ng Chi n Tranh Cao C p (Conseil Supérieur de la Guerre = Supreme War Council) đ ng th i ông cũng gi ng đ y t i m t tr ng quân s và Thi u Tá de Gaulle tr nên m t sĩ quan đ c T ng Pétain b o tr .

Ông de Gaulle đã ch u nh h ng r t nh u c a cu c chi n tranh Ba Lan- Xô Vi t, nên ông ch tr ng dùng nh u xe tăng, dùng cách v n chuy n nhanh chóng và gi i h n cách dùng chi n lu . Ông cũng h c h i đ c nh u bài h c t v Th ng Ch Jozef Pilsudski c a n c Ba Lan, đây là nh n v t mà tr c đó vài th p niên, đã t ng ch tr ng t o đ ng m t liên bang châu Âu.

Căn c vào các nh n xét t cu c chi n tranh t i Ba Lan, ông de Gaulle đã vi t nh u bài báo và cho xu t b n nh u cu n sách, đ c bi t là cu n “V Đ o Quân Chuyên Nghi p” (Vers l’ Armée de Metiers = Towards the Professional Army, 1934). Trong tác ph m này, ông de Gaulle đã đ ngh m t lo i quân đ i c gi i chuyên nghi p v i các s đoàn thi t giáp đ c bi t, h n là dùng cách phòng th t i ch , đ i n hình là Chi n Lũy Marginot.

Các quan đ m chi n thu t t ng t đã đ c nh u nh quân s tài gi i đ c p t i: J.F.C. Fuller c a n c Anh, Dwight D. Eisenhower và George S. Patton c a n c M , Heinz Guderian c a n c Đ c, Mikhail Tukhachevsky c a n c Nga và Wladyslaw Sikorski c a n c Ba Lan, nh ông các lý thuy t quân s tân ti n c a ông de Gaulle đã b các sĩ quan cao c p ng i Pháp bác b , k c v th y cũ là T ng Philippe Pétain, và r i các liên l c gi a ông de Gaulle v i các c p trên tr nên x u đ i, ngo i tr v i ông Paul Reynaud.

Nh v y trong 2 th p niên 1920 và 1930, do các quan đ m táo b o, Thi u Tá de Gaulle đã b t hòa v i các nh lãnh đ o quân s Pháp, vì v y cho t i khi Th Chi n Th Hai bùng n , ông de Gaulle ch là m t v Trung Tá. Ngày 15/5/1940, Trung Tá de Gaulle đ c giao trách nh m ch huy S Đ oàn 4 Thi t Giáp (the 4th Armoured Division).

Ngày 17/ 5/1940, đ o quân c a Trung Tá de Gaulle đã t n công các l c l ng chi n xa Đ c t i Montcornet. V i 200 chi n xa và không có máy bay khu tr c y m tr , cu c t n công này đã không c n đ c b c ti n c a quân xâm l ng Đ c, nh ông đ n ngày 28/5, các l c l ng thi t giáp c a Trung Tá de Gaulle đã khi n cho b binh Đ c ph i rút lui t i Caumont. Đây ch là m t trong s r t ít các chi n th ng c a quân đ i Pháp trong su t cu c chi n. Nh chi n th ng k trên, ông de Gaulle đ c Th T ng Pháp Paul Reynaud thăng ch c Thi u T ng và t nay, ông đ c m i ng i gi i là “T ng de Gaulle”.

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống Charles de Gaulle của Pháp

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống Charles de Gaulle của Pháp

Tháng 7 năm 1913, Hải quân, 19 tháng 7 năm 2010 21:14

Ngày 6/6/1940, Tổng thống Paul Reynaud bổ nhiệm Tổng thống de Gaulle làm Thứ trưởng Bộ Quốc phòng và Chiến tranh, rồi cử ông lo việc phối hợp với nước Anh. Vì chỉ là một nhân viên cấp thấp trong Chính phủ Pháp, Tổng thống de Gaulle đã không thành công khi phớt lờ việc nước Anh đưa hàng Quân đội Quốc gia. Ông đã không thuyết phục được chính phủ này di tản qua Bắc Phi để tiếp tục chiến đấu với các thực dân của Pháp.

Tổng thống Anh, Tổng thống de Gaulle là sĩ quan liên lạc với chính quyền Anh và ông đã đến gặp với Tổng thống Churchill vào ngày 16/6 tại London, công cuộc kết hợp chính trị giữa nước Pháp và nước Anh. Khi chính phủ Pháp tạm thời di tản thành phố Bordeaux, Tổng thống de Gaulle đã dùng máy bay quay về nơi này và đưa các bí mật tin rằng Tổng thống Pétain đã trở nên Tổng thống cùng với ý định tìm kiếm cách đình chiến với quân đội Quốc gia.

Vào ngày 16/6 này, Tổng thống de Gaulle đã thúc giục một quy định quan trọng nhất trong cuộc đời của ông và trong lịch sử nước Pháp: ông thúc giục chính quyền nước Pháp đưa hàng và ông rời London, chính quyền chính quyền Pétain, khi đó được coi là hợp pháp. Tổng thống de Gaulle đã kêu gọi mọi người dân Pháp tiếp tục công việc chiến tranh chống lại nước Đức của Adolf Hitler.

Vào sáng ngày 17/6/1940, với 100,000 đồng quan Pháp do ông Paul Reynaud giao cho đêm hôm trước, Tổng thống de Gaulle lên máy bay, trốn khỏi thành phố Bordeaux, tránh được sự truy lùng của máy bay Đức và chiểu hôm đó, ông đã hạ cánh xuống thành phố London. Từ nay, Tổng thống de Gaulle bác bỏ việc nước Pháp đưa hàng và ông bắt đầu xây dựng một phong trào kêu gọi mọi người thành phố Pháp hợp tác với đoàn kết để chống lại quân Đức Quốc gia. Nhờ vậy từ nay bắt đầu cuộc chiến của Pháp giữa chính phủ Vichy đứng về phe Đức và nước Pháp Tự Do (the Free France) đứng đầu do Tổng thống de Gaulle, với lập trường bác bỏ cuộc đình chiến và tham gia vào các lực lượng kháng chiến của quân Đức.

3/ Lãnh đạo các Lực lượng Pháp Tự Do 1940-45.

Ngày 18/6/1940, Tổng thống de Gaulle chủ trì nói chuyện với dân chúng Pháp qua đài phát thanh BBC đặt tại thành phố London. Nước Anh muốn ngăn chặn cuộc nói chuyện này nhưng Tổng thống Churchill đã chấp thuận. Tổng thống Pháp, theo lý thuyết thì trên toàn quốc, người dân Pháp đưa nghe được “Lời Kêu Gọi ngày 18 tháng 6” (Appeal of 18 June) của Tổng thống de Gaulle, nhưng trên thực tế, chỉ một số nhỏ người dân Pháp đã nghe được lời tuyên cáo này bởi vì Tổng thống de Gaulle chưa được công nhận danh, đài BBC được ít người dân Pháp theo dõi và hàng triệu người dân chúng Pháp hiện đang trên đường chạy loạn. Ngoài ra, có người còn cho rằng lời kêu gọi của ông de Gaulle mang tính vô vọng. Tổng thống de Gaulle đã từng nói: “Nước Pháp đã thua trận,

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống Charles de Gaulle

Thư viện Văn Học

Thư viện Văn Học, 19 Tháng 7 Năm 2010 21:14

những câu nói của ông, câu này đã trở thành tinh thần kháng chiến của Tổng thống de Gaulle cùng với câu: “Người lính của Kháng Chiến Pháp sẽ không hề bỏ drapeau” trong khi đó, nhiều sĩ quan Pháp cho rằng họ không còn nguyên lý nào để chiến đấu, thì các lời kêu gọi của Tổng thống de Gaulle chỉ mang tính cách vận động tinh thần.

Tuy nhiên, các phần trích yếu lời kêu gọi kháng chiến của Tổng thống de Gaulle đã xuất hiện trên các báo chí Pháp xuất bản tại miền Nam, là nơi chưa bị quân Địch kiểm soát và lời kêu gọi kiên trì trên còn được đài BBC nhắc lại trong các đêm kể tiếp.

Tại nước Pháp, trong hoàn cảnh hỗn loạn và hoang mang, tin tức về mặt trận Tổng thống tại thành phố London, không chỉ là nguồn tin duy nhất, sự việc này đã được truyền miệng từ người này sang người khác. Cho tới ngày nay, các lời kêu gọi này của Tổng thống de Gaulle này là một trong các bài diễn văn danh tiếng nhất trong Lịch sử của nước Pháp.

Vào thời gian của năm 1940, Hoa Kỳ tiếp tục công nhận chính phủ Vichy của nước Pháp mà người đứng đầu là Tổng thống Ch. Pétain, trong khi đó chính quyền của Anh và Tổng thống de Gaulle và công nhận chính phủ Pháp Tự Do.

Ngày 4 tháng 7 năm 1940, một tòa án quân sự tại thành phố Toulouse, nước Pháp, đã tuyên án Tổng thống de Gaulle bị 4 năm tù, rồi tòa án quân sự thời hai xấp xỉ vào ngày 2/8/1940, kết án Tổng thống de Gaulle tội hình vì tội phản bội chính quyền Vichy.

Trong khi đó, khi những người vận động các nước Đông Minh là Anh và Hoa Kỳ, Tổng thống de Gaulle luôn luôn đòi hỏi được tự do hành động vì nước Pháp và cũng vì thế, ông thường xuyên xuyên nghị với nước Anh đang tìm cách lén lút đổ bộ các thuộc địa cũ của nước Pháp. Sự căng thẳng liên lạc này đã khiến cho có lẽ, bà Clementine Churchill, là người vận động người mẹ Tổng thống de Gaulle, đã phớt nhốt ông rằng: “Thưa Thiệu Tổng, ngài không nên ghét các bên của ngài hơn ghét các kẻ thù”. Và cũng có lẽ, Tổng thống de Gaulle đã xác nhận bằng một câu danh ngôn: “Nước Pháp không có các bên, chỉ có các quy định”.

Hoàn cảnh mà Tổng thống de Gaulle không tin tưởng vào các ý định của nước Anh và Hoa Kỳ đối với nước Pháp đã khiến cho các nhà lãnh đạo Hoa Kỳ trong một thời gian dài, đã không công nhận Tổng thống de Gaulle là người đứng đầu của nước Pháp Tự Do và họ muốn những người vận động các địa

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống của nước Pháp

Tác Giả: Phạm Văn Tuấn

Thứ Hai, 19 Tháng 7 Năm 2010 21:14

điền cũ của chính phủ Vichy. Thủ Tổng thống Churchill cũng có lời bình luận khi làm việc với Tổng thống de Gaulle rằng: “Trong tất cả các thế lực mà tôi phải gác trên vai, thế lực nặng nhất là Thế lực Giá Lorraine” (đây là biểu tượng của nước Pháp Tự Do).

Sau cuộc đổ bộ của các toán quân Anh-Mỹ vào vùng Bắc Phi vào tháng 11/1942, Tổng thống de Gaulle đã di chuyển đến Tham mưu vụ Algiers vào tháng 5/1943, để dẫn đầu làm việc với Phong trào Kháng Chiến Pháp và với các người ủng hộ Phong trào này tại các thuộc địa châu Phi. Ông trở nên nổi bật trong hai lãnh thổ, với kia là Tổng thống Henri Giraud, một nhân vật kém cỏi hơn và được Hoa Kỳ ưa thích hơn, rồi sau đó, Tổng thống de Gaulle là Chủ tịch của Ủy ban Giải phóng Quốc gia (the Committee of National Liberation).

Sau Chiến dịch Overlord, nước Pháp được giải phóng hoàn toàn, Tổng thống de Gaulle liền nhanh chóng thiết lập chính quyền của các lực lượng Pháp Tự Do trên lãnh thổ Pháp, tránh né “Chính quyền Quân Sự Đông Minh cai trị các vùng đất chiếm đóng” (Allied Military Government for Occupied Territories). Vào ngày trở lại thành phố Paris được giải phóng, Tổng thống de Gaulle tới Algeria, một thuộc địa của nước Pháp, đáp máy bay trở về và theo đoàn quân Đông Minh tiến vào thành phố Thủ Đô cùng với các nhân vật cao cấp Đông Minh. Vào lúc này, ông đã được một bài diễn văn nổi tiếng, nhấn mạnh vai trò của người dân Pháp trong công cuộc giải phóng.

Sau khi trở lại Paris, Tổng thống de Gaulle di chuyển văn phòng về Bắc Chiến Tranh và công bố tiếp tục Nước Cộng Hòa Thứ Ba (the Third Republic), đem lại tính cách hợp lệ của chính phủ Vichy.

Kể từ tháng 9/1944, Tổng thống de Gaulle được coi là Tổng thống (President) của Chính Phủ Lâm Thời của nước Cộng Hòa Pháp (the Provisional Government of the French Republic).

Vào năm 1945, Tổng thống de Gaulle đã phái Đoàn Quân Viễn Chinh Pháp (the French Far East Expeditionary Corps) sang Đông Dương để thiết lập chính quyền của nước Pháp, bổ nhiệm Đô đốc d'Argenlieu làm Cao ủy Đông Dương thuộc Pháp (High Commissioner of French Indochina) và chọn đồng nh Tổng thống Leclerc làm Tổng Tư Lệnh của các lực lượng viễn chinh và tại Đông Dương.

Đổi lại sự lãnh đạo của Tổng thống de Gaulle, quân kháng chiến Pháp cùng với các đơn vị quân thuộc địa, đã giải phóng gần như 1/3 diện tích của nước Pháp. Đoàn quân này, được gọi là Lực lượng Quân

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống Charles de Gaulle của nước Pháp

Tác Giả: Phạm Văn Tuấn

Thứ Hai, 19 Tháng 7 Năm 2010 21:14

Pháp Thứ Nhất (the French First Army) cũng chiếm đóng các miền tích lũy của lãnh thổ Đức khi các lực lượng Đồng Minh tràn vào nước Đức. Sự kiện này đã khiến cho nước Pháp trở nên mất thành phần tích cực khi các đội di tản Đức Quốc Xã ký nhậm chức.

Ngày 20/11/1946, Tổng thống de Gaulle từ chức vì các xung đột giữa các đảng phái chính trị và ông cũng không đồng ý với bản dự thảo Hiến Pháp của nước Cộng Hòa Thứ Năm, bởi vì ông tin tưởng rằng bản dự thảo này đòi hỏi quá nhiều quy định cứng nhắc vào trong tay của một quốc hội với cách thay đổi từ bỏ đảng phái. Các nhân vật thay thế Tổng thống de Gaulle là các ông Felix Gouin, Georges Bidault và Léon Blum.

4/ Thời kỳ Cộng Hòa Thứ Năm (1946-1958).

Bởi vì các đảng phái thuộc phe tả đang huy động để đòi nghị viện (parliamentary regime) nên các chương trình của Tổng thống de Gaulle đòi hỏi dự thảo hiến pháp đã không thành công. Bản dự thảo thứ hai của hiến pháp đã được chấp thuận với từ bỏ thảo luận trong cuộc trưng cầu dân ý từ chức vào tháng 10/1946. Đây là thất bại mà Tổng thống de Gaulle không thể nào chịu nổi so với bản dự thảo thứ nhất.

Vào tháng 4 năm 1947, Tổng thống de Gaulle từ chức thay thế hoàn toàn chính phủ của nước Pháp mất lòng người bằng cách tạo ra tổ chức gọi là “Tập Hợp Dân Chúng Pháp” (FPF = Rassemblement du Peuple Francais = Rally of the French People), nhưng sau phiên thành công ban đầu, phong trào này đã mất dần sức mạnh. Vào tháng 5/1953, Tổng thống de Gaulle rút lui khỏi các hoạt động chính trị mặc dù phong trào kéo dài tới tháng 9/1955.

Tổng thống de Gaulle viết hồi ký tại Colombey-les-deux-Eglises và viết hồi ký có tên là “Ký ức Chiến Tranh” (Mémoires de Guerre). Tuy nhiên trong giai đoạn rút lui này, ông vẫn liên lạc với các cố vấn tác viên chính trị cũ kể cả các người cộng sản đang liên hệ vào các khai triển chính trị tại xứ Algeria.

Vào giai đoạn này, nước Cộng Hòa Thứ Năm đã bế tắc tại tình hình chính trị không ổn định, vì sự thất bại của nước Pháp tại Đông Dương, vì không thể giải quyết vấn đề Algérie... Năm 1954, Thủ tướng Mendès France đã chấm dứt cuộc chiến Đông Dương bằng Hiệp định Geneva rồi tới năm 1956, nước Pháp phải trao trả độc lập cho 2 xứ Tunisia và Morocco.

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống Charles de Gaulle của nước Pháp

Tài liệu số 7843: Phỏng vấn Văn Tuân

Tháng 7 năm 2010, Hai, 19 Tháng 7 năm 2010 21:14

Ngày 13/5/1958, một số người ở Algiers đã chiếm các tòa nhà của chính phủ tại thành phố Algiers, phần lớn của chính quyền Pháp bị vì họ cho rằng chính quyền trung ương này quá yếu kém khi đã sử dụng các người gác cổng Rô-pê đòi hỏi nhân dân để lập danh sách cho xứ Algeria. Vào lúc này, “Ủy Ban An Ninh Dân Sự và Quân Sự” (Committee of Civil and Army Public Security) đứng đầu các người gác cổng Pháp thành lập, chủ tịch là Tổng thống Jacques Massu, một người theo phe de Gaulle, đồng thời Tổng thống Raoul Salan, Tổng thống Lính tại Algeria, đã công bố trên đài phát thanh rằng Quân Địch đã “tạm thời lãnh trách nhiệm và vận hành nước Algeria thuộc Pháp”. Sau đó, do áp lực của Tổng thống Massu, Tổng thống Salan đã hô lên vào ngày 15/5: “de Gaulle muôn năm” (Vive de Gaulle) từ trên bao lơn của tòa nhà chính quyền.

Từ cuộc họp báo vào ngày 19/5, Tổng thống de Gaulle đã xác nhận rằng ông sẽ hành động theo quy định của hiến pháp. Một nhà báo đã thay cho một số người về người rằng ông sẽ vi phạm các tự do dân sự (civil liberties), nên đã đặt câu hỏi với Tổng thống de Gaulle thì đứng ở ông trả lời: “Tôi đã từng vi phạm các tự do dân sự bao giờ chưa? Hoàn toàn trái ngược, tôi đã thiếp lập lại các tự do này khi chúng bị biến mất. Ai là người sẽ tin rằng vào tuổi 67, tôi sẽ không đứng làm một nhà đả tặc?”.

Do lòng tin tưởng của một người công hòa, Tổng thống de Gaulle nói rằng ông chỉ chấp nhận quy định của các thẩm quyền theo hiến pháp và hợp pháp.

Cuộc kháng cự ở Algiers càng gia tăng khi toán quân nhảy dù Pháp từ xứ Algeria, chiếm đóng hòn đảo Corsica. Các nhà lãnh đạo chính trị thuộc phía đối lập đã yêu cầu Tổng thống de Gaulle từ chức chính quyền, người trả lời các ông Francois Mitterand, Pierre Mendès France, Alain Savary, đồng thời Cộng Sản Pháp...

Ngày 19/5, Tổng thống Charles de Gaulle của nước Pháp thì bày tỏ là ông René Coty đã gọi “Nhân vật nổi bật nhất của Pháp danh giá nhất” (the most illustrious of Frenchmen), ám chỉ Tổng thống de Gaulle, trở nên Tổng thống cuối cùng của Nước Cộng Hòa Thứ Tư (the Fourth Republic).

Tổng thống de Gaulle vận dụng cho rằng quyền thay đổi hiến pháp của nước Cộng Hòa này bị vì đây là yêu cầu để chiếm nước của nước chính trị của nước Pháp, vì vậy ông đã ra quyết định là ông phải có được một cách rằng rằng các quyền lực khẩn cấp (emergency powers) trong 6 tháng và một hiến pháp mới phải được đưa ra cho dân chúng Pháp. Ngày 1 tháng 6 năm 1958, Tổng thống de Gaulle đứng đầu Quốc Hội Pháp chấp thuận làm Tổng thống với các quyền lực kể trên.

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống của nước Pháp

Tác Giả: Phạm Văn Tuấn

Thứ Hai, 19 Tháng 7 Năm 2010 21:14

Vào ngày 28/9/1958, một cuộc trưng cầu dân ý được tổ chức và 79.2 phần trăm dân chúng Pháp đã ủng hộ một hiến pháp mới và việc thành lập Nước Cộng hòa Thứ Năm (the Fifth Republic). Các thuộc địa cũ của nước Pháp được chuyển lại cho các quốc gia mới hay một hiến pháp mới. Tất cả các thuộc địa này đều đã bỏ phiếu ủng hộ một hiến pháp mới ngoại trừ xứ Guinea. Xứ sở này trở nên thuộc địa đầu tiên của nước Pháp tại châu Phi do một cuộc nổi loạn cùng với một trở ngại giúp của Pháp bắt đầu, trong khi đó xứ Algeria bắt chính thức coi là một phần của nước Pháp, không phải là một xứ thuộc địa.

5/ Thời kỳ lập Nước Cộng hòa Thứ Năm 1958-1962.

Trong cuộc bầu cử vào tháng 11/1958, Tổng thống de Gaulle và các người ủng hộ của ông đã đoạt được đa số các phiếu bầu và qua tháng 12, ông được bầu làm Tổng thống với 78% phiếu cử tri đoàn. Tổng thống de Gaulle nhận chức vào tháng 1 năm 1959.

Khi lên làm Tổng thống, Tổng thống de Gaulle đã cho thi hành các biện pháp kinh tế cũng như để phục hồi xã hội, kể cả việc đưa sang tiến quan mới bằng 100 đồng quan cũ. Về phương diện quốc tế, ông đã cố gắng tái lập Hoa Kỳ liên Xô, đẩy mạnh công việc để lập của nước Pháp bằng cách trưng bày có các vũ khí nguyên tử riêng, khuyến khích một Châu Âu Tự Do (a Free Europe) với một liên bang gồm các quốc gia của châu này. Tổng thống de Gaulle cũng xây dựng công việc cũng tác Pháp-Đức, coi đây là một bước đầu của Cộng đồng Kinh tế Châu Âu (EEC = European Economic Community). Ông cũng chính thức thăm viếng nước Đức vào năm 1963. Nước Pháp và nước Đức đã ký một hiệp ước thân hữu, gọi tên là Hòa ước Élysée (the Élysée Treaty). Nước Pháp cũng giảm bớt thuế kim cương và thuế mua vàng của Hoa Kỳ và nhờ vậy làm giảm bớt nhu cầu của Hoa Kỳ tại các nước ngoài.

Tổng thống de Gaulle cũng mang một vision về châu Âu. Ngày 23/11/1959, trong bài diễn văn ở Strasbourg, ông đã nói: "Châu Âu, từ Địa Trung Hải tới dãy núi Urals, tất cả là châu Âu, sẽ quy tụ để hình thành một nhà văn minh mới". Vision này khác với chủ trương Đệ nhị Thế chiến (the Atlanticism) gồm có Hoa Kỳ, Anh và khối Nato. Lợi tuyên bố của Tổng thống de Gaulle này ám chỉ sẽ giảm bớt căng thẳng với Liên Xô và việc lôi kéo Anh ra khỏi châu Âu của tất cả.

Năm 1963, Tổng thống de Gaulle quyết định việc nước Anh xin gia nhập Cộng đồng Kinh tế Châu Âu (EEC), nhưng người Anh cho rằng lợi ích chính của nước này là một cách quên đi khi ông de Gaulle đã không nhận vai trò của nước Anh 19 năm trước trong việc giải phóng nước Pháp.

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống của nước Pháp

Tác Giả: Phạm Văn Tuấn

Thứ Hai, 19 Tháng 7 Năm 2010 21:14

Chính sách của Tổng thống de Gaulle đối với xứ Algeria đã làm cho các người gốc Pháp ở nơi cũ tại xứ này bất mãn. Tổ chức Địch Quân Bí Mật (OSA = Organization Armée Secrète) đã tìm cách ám sát ông de Gaulle nhiều lần, đặc biệt nhất là vụ ám hại vào ngày 22/8/1962 khi chiếc xe Citroen DS của ông bà de Gaulle bị tên Jean Mairie Bastien Thiry bắn bằng súng máy tại địa điểm Petit-Clamant. Trước kia vào năm 1961, sau cuộc trưng cầu dân ý về nền tự quyết của xứ Algeria, Tổng thống de Gaulle đã dàn xếp một cuộc ngừng bắn tại nước này vào tháng 3/1962 và sau đó vài tháng, 900,000 người Pháp ở nơi cũ tại Algeria đã rời bỏ xứ này.

Vào tháng 9 năm 1962, Tổng thống de Gaulle đề nghị một tu chính án theo đó, một vài tổng thống sẽ được dân chúng Pháp trực tiếp bầu lên, rời một cuộc trưng cầu dân ý được tổ chức với 3/5 dân chúng chấp thuận đề nghị kể trên mặc dù đa số các đảng phái đã tập hợp thành một liên minh để phản đối tổng thống.

Sau ngày 4/10/1962, Tổng thống de Gaulle đã giới thiệu tán Quốc Hội và đảng Gaullists đã gia tăng, chiếm đa số trong khi các đảng Dân Chủ Thiên Chúa Giáo MRP (Christian-Democrat) và đảng Trung Tâm của các Nông dân Độc Lập và Nông Dân CNIP (the National Centre of Independents and Peasants) đã chỉ trích Tổng thống de Gaulle vì chủ thuyết hoài nghi châu Âu (euroscepticism) và chủ đề tổng thống.

6/ Nền Chính Trị Hùng Tráng 1962-1968.

Sau khi giới quyết xong vụ xung đột tại xứ Algeria, Tổng thống de Gaulle còn phải thực hiện hai mục tiêu: cải tổ và phát triển nền kinh tế của nước Pháp và theo đuổi một chính sách đối ngoại đặc biệt với thế giới đang vươn mạnh mẽ trên phạm vi quốc tế. Chương trình này được gọi với tên tắt là nền chính trị hùng tráng (politique de grandeur).

Vào thời kỳ của Thủ Tướng Georges Pompidou, nước Pháp có dân số bùng nổ với mức độ gia tăng nhanh nhất kể từ thế kỷ 18. Chính quyền Pháp vì vậy phải quản lý một nền kinh tế phát triển nhanh. Với chính sách đi u khi n (dirigism), một hình thức phi tập trung của nền kinh tế tập trung với nền kinh tế do chính quyền đi u khi n (state-directed economy), chính phủ Pháp đã can thiệp mạnh mẽ vào nền kinh tế, đặc biệt qua các chương trình 5 năm.

Các kế hoạch được khai triển dù cho không phải là thành công về phương diện tài chính: mở rộng Hội Cống Marseille để trở thành cảng đóng tàu trong vùng Địa Trung Hải và đóng tàu ba

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống Charles de Gaulle của nước Pháp

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống Charles de Gaulle của nước Pháp

Tháng 19, Hai, 19 Tháng 7 Năm 2010 21:14

Trong châu Âu, bắt đầu đóng các máy bay siêu âm Concorde từ thành phố Toulouse, khai triển loạt máy bay Caravelle (mới tiên thân của máy bay Airbus), bàn trình công nghiệp xe hơi với trung tâm là hãng xe Renault do chính quyền sở hữu, xây dựng các đường xa lộ nối thành phố Paris với các tỉnh.

Với các dự án này, nền kinh tế của nước Pháp đã gia tăng với mức độ cao nhất kể từ thế kỷ 19. Vào năm 1963, Tổng thống de Gaulle phê duyệt việc xin gia nhập của nước Anh vào Thị trường Chung Châu Âu EEC. Năm 1964, lần đầu tiên trong 200 năm, GDP (chỉ số phát triển quốc gia) của nước Pháp vượt hơn của nước Anh và giai đoạn phát triển kinh tế từ 1945 tới 1974 được người dân Pháp gọi là “30 Năm Rực Rỡ” (the Trente Glorieuses = Thirty Glorious Years).

Nhờ nền móng kinh tế vững mạnh, Tổng thống de Gaulle đã theo đuổi một chính sách ngoại giao độc lập. Vào năm 1960, nước Pháp trở nên quốc gia thế giới có kho vũ khí nguyên tử. Các nhà khoa học Pháp đã cho nổ mìn đầu tiên trên sa mạc Algeria rồi tới năm 1968, họ cũng thành công với mìn trái bom khinh khí (a hydrogen bom) mà không cần sự giúp đỡ của Hoa Kỳ. Tổng thống de Gaulle đã tuyên bố là nước Pháp trở nên một lực lượng nguyên tử độc lập thế ba, sau Hoa Kỳ và Liên Xô, sự việc này đã làm một thế giới của nước Anh. Tổng thống de Gaulle cũng muốn phát triển nguyên tử thành một lực lượng đánh trả (force de frappe) trong khi đó tinh thần của quân đội Pháp bước xuống dốc vì xem Algeria đã giành được độc lập. Năm 1965, nước Pháp đã phóng vệ tinh nhân tạo đầu tiên lên không gian, đây là quốc gia thế ba trên thế giới đã thành công với hệ thống phóng vệ tinh, chỉ đứng sau Liên Xô và Hoa Kỳ.

Tổng thống de Gaulle tin rằng nước Pháp độc lập và hùng mạnh sẽ là một lực lượng cân bằng giữa Hoa Kỳ và Liên Xô. Vào tháng 1 năm 1964, Tổng thống de Gaulle chính thức công nhận Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa mới cho Hoa Kỳ phản đối. 8 năm sau, Tổng thống Hoa Kỳ Richard Nixon cũng thăm viếng Trung Cộng và bắt đầu các liên lạc bình thường hóa.

Vào tháng 12 năm 1965, Tổng thống de Gaulle ra tranh cử nhiệm kỳ tổng thống hai, dài 7 năm và đã thắng ông Francois Mitterand. Tháng 2 năm 1966, nước Pháp rút lui khỏi Bộ Chỉ huy Quân sự Nato, nhưng vẫn còn đứng trong tổ chức này, rồi vào tháng 9 năm 1966, trong chuyến viếng thăm thành phố Phnom Penh (Cam Bốt), Tổng thống de Gaulle đã kêu gọi Hoa Kỳ phải rút quân khỏi Việt Nam, sự việc này đã không được người Mỹ có cảm tình dù cho sau này, họ đã hỗ trợ tại Đông Dương.

Tới Cộng đồng Châu Âu (the European Community) vào tháng 6 năm 1965, khi nước Pháp và 5 thành viên khác không đồng ý với nhau về cách bỏ phiếu theo đa số và về cách trợ giúp chính

Tổng ng Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng Thổng ng cã a nã c Pháp

Tác Giả: Phạm Văn Tuấn

Thứ Hai, 19 Tháng 7 Năm 2010 21:14

sách nông nghiã p chung (the Common Agricultural Policy)..., Tổng Thổng ng de Gaulle đã rút vã các đã i diã n cã a nã c Pháp tã i Cã ng Đã ng này, tã o nên “cũ c khã ng hoã ng ghã trã ng” (the Empty Chair Crisis). Vì vã y Cã ng Đã ng này đã không hoã t đã ng đã c cho tã i vã Hòa Giã i Luxembourg (the Luxembourg compromise) đã c thã c hiã n vào tháng 1 năm 1966.

Vào tháng 6 năm 1967, sau khi phã quyã t không chã p nhã n nã c Anh gia nhã p Cã ng Đã ng Kinh Tã Châu Âu mã t lã n nã a, Tổng Thổng ng de Gaulle đã lên án nã c Do Thái chiã m đã ng Bã Phã Tây (the West Bank) và Đã i Đã t Gaza trong cũ c chiã n tranh 6 ngày (the Six-Day War). Kã tã nã n đã c lã p cã a xã Algeria, nã c Pháp đã theo đũ i chính sách ngoã i giao thiên vã phã i Rã p.

Qua tháng 7 năm 1967 nã c Canada tã chã c kã niã m 100 Năm Đã c Lã p vã i Hã i Chã Quã c Tã Expo 67. Ngày 24/7 năm đó, trã c mã t đã m đã ng dân chúng tã hã p đã i bao lã n cã a Tòa Thã Chính Montréal, Tổng Thổng ng de Gaulle đã hô tã “Québec Muôn Năm” (Vive le Québec) rã i thêm vào cũ “Québec Tã Do Muôn Năm” (Vive le Québec libre!). Sã viã c này đã khiã n cho giã i truyã n thông Canada chã trích các lã i hô hào kã trẽn và Thã Tã ng Canada là ông Lester B. Pearson, cũ chiã n binh cũ a Thã Chiã n Thã Nhã t và là mã t nhã n vã t lã nh Giã i Thã ng Nobel Hòa Bình, đã phã i nói rã ng “ngã i Canada không cũ n đã c giã i phã ng”.

Sang tháng 12 năm 1967, Tổng Thổng ng de Gaulle lã i bác bã , không chã p nhã n nã c Anh vào Cã ng Đã ng Kinh Tã Châu Âu (the European Economic Community) vì cho rã ng lã c đã a châu Âu đã ng cũ n sã đã n kã t.

7/ Nhã n xét vã Tã ng de Gaulle.

Nhiã u ngã i cho rã ng nã n chính trã hùng trã ng (the policy of grandeur) cũ a Tổng Thổng ng de Gaulle quá tham vã ng và nã ng nã đã i vã i vai trò cũ a nã c Pháp, vì vã y không thã kéo dài đã c lâu, trong khi đó xã hã i Pháp vã n còn đã t nã ng vã truyã n thã ng và còn mang tính áp chã (repressive) . Mã c dù báo chí và cách bã u cũ đã c tã do nhã ng chính quyã n vã n còn giã đã c quyã n vã truyã n hình và truyã n thanh. Nhiã u yã u tã khác cũ ng khiã n cho dân chúng chán nã n đã i vã i cách quã n trã đã t nã c, đã c biã t là giã i trã .

Vào tháng 5 năm 1968, các cũ c biã u tình và đĩnh công lã n tã i Pháp đã diã n ra. Tổng Thổng ng de Gaulle đã phã n đã i các đũ i hã i cũ a giã i công nhã n và giã i sinh viên đã c trã c tiã p tham đã vào

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và anh hùng và Tổng thống của nước Pháp

Tài liệu: Phạm Văn Tuấn

Tháng 7/1913; Hai, 19 Tháng 7 Năm 2010 21:14

thống mĩ và chính quy n vì ông cho rằng các công việc này chỉ gây nên tình trạng hỗn loạn.

Tháng 4 năm 1969, sau khi thất bại trong cuộc trưng cầu dân ý về cách cải tổ Thượng viện (the Senate), Tổng thống de Gaulle đã từ chức vì cho rằng ông đã không đáp ứng đa số dân chúng.

Tổng thống de Gaulle rời rút về, cư ngụ tại Colombey-les-deux-Eglises, và qua đời bất ngờ vào năm 1970, 2 tuần lễ trước khi ông được 80 tuổi.

Qua di chúc để lại, Tổng thống de Gaulle muốn tang lễ được cử hành tại Colombey mà không có các vị thống tướng, bộ trưởng nào tham dự, mà chỉ có các “Bạn Bè trong Nhóm Giải Phóng” (Compagnons de la Libération), và trên mộ chí, sẽ ghi được tên gọi: “Charles de Gaulle, 1890-1970”. Ngày cử hành tang lễ, quan tài của Tổng thống de Gaulle được chôn trên một xe thiết giáp và trong khi hộ tống, các chuông nhà thờ trên toàn nước Pháp, khi đó đều tại Nhà Thờ Notre Dame, Paris, đã đổ liên hồi.

Không giống như các chính khách khác, Tổng thống de Gaulle qua đời trong cảnh nghèo khổ. Khi về hưu, ông đã không nhận tiền hưu lương từ cho một vị cựu tướng và một vị cựu tướng lĩnh, ông chỉ nhận tiền hưu của một đời tá. Sau đó, gia đình ông đã phải bán đi tòa nhà Boisserie và chính quy n Pháp đã mua lại nơi này để chuyển thành Viện Bảo tàng Charles de Gaulle.

Tổng thống de Gaulle lập gia đình với bà Yvonne Vendroux vào ngày 7/4/1921, họ có 3 người con là Philippe (sinh năm 1921), Élisabeth (sinh năm 1924), cô này kết hôn với Tổng thống Alain de Boissieu và Anne (1928-1948). Cô Anne mắc bệnh Down, qua đời ở tuổi 20.

Mặc dù là một nhân vật bất phệ và một số người nước ngoài chỉ trích, Tổng thống de Gaulle vẫn được rất nhiều người kính trọng tại nước Pháp và giai đoạn làm Tổng thống của ông đã mang lại sự ổn định chính trị cũng như sức mạnh trên phạm vi quốc tế. Để vì vì những người kính mến ông, Tổng thống de Gaulle được coi là một ông “vua đúng cách” (a just king) với các đức tính của một nhà cai trị ngay thẳng.

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và Tổng thống Charles de Gaulle của nước Pháp

Tổng thống Charles de Gaulle (1890-1970) và Tổng thống Charles de Gaulle của nước Pháp

Tháng Hai, 1970, ngày 7, 2010 21:14

Đến với những người lính, ông bắt đầu cho là đã xây dựng lại những quy định của cũ, những người lính của Hòa Bình Năm của Tổng thống Charles de Gaulle đã chứng tỏ là khác biệt so với những người lính của Hòa Bình.

Với một đội lính, Tổng thống Charles de Gaulle đã phục hồi những nền tảng kinh tế và trong các thập niên này, sự phát triển đã vượt trội, mặc dù sự kiện của dân chúng Pháp cũng được cải thiện hơn nữa.

Hiện nay tại nước Pháp, phi trường quốc tế nằm ngoài ô thành phố Paris, tại Roissy, được đặt tên là Phi trường Quốc tế Charles de Gaulle (Charles de Gaulle International Airport) để vinh danh vị Anh Hùng của nước Pháp.

Phạm Văn Tuấn